

2025Z05468

Vragen van het lid **Westerveld** (GroenLinks-PvdA) aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht «Elines dochter (10) kreeg anorexia: «gewacht op hulp tot ze letterlijk een ons woog»»* (ingezonden 24 maart 2025).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Elines dochter (10) kreeg anorexia: «gewacht op hulp tot ze letterlijk een ons woog»»? Hoeveel kinderen, jongeren en jongvolwassenen zitten in soortgelijke situaties en wachten op passende hulp?¹

Vraag 2

Bent u bekend met de zorgwekkende toename van het aantal kinderen en jongeren met een eetstoornis, met name onder meisjes tussen de tien en veertien jaar? Kunt u hierop reflecteren?²

Vraag 3

Hoe kijkt u terug op de woorden van uw ambtsvoorganger in 2021, die zei dat het «code zwart» was?

Vraag 4

Deelt u de mening dat een wachttijd van bijna een halfjaar, terwijl de norm veertien weken is, onacceptabel is voor een ernstige ziekte zoals anorexia nervosa, die een van de hoogste sterftecijfers onder psychiatrische aandoeningen kent?³

Vraag 5

Kunt u uitleggen waarom de aanpak wachttijden van uw voorganger, die u noemde in een voortgangsbrief Jeugd van 21 juni 2024, niet heeft geleid tot het terugdringen van de wachttijden in dit jaar?

¹ Pointer, 7 februari 2025, «lines dochter (10) kreeg anorexia: «Gewacht op hulp tot ze letterlijk een ons woog»» (Elines dochter (10) kreeg anorexia: «Gewacht op hulp tot ze letterlijk een ons woog» | KRO-NCRV)

² NRC, 30 januari 2025, «Sterke toenames van anorexia bij meisjes» (<https://www.nrc.nl/nieuws/2025/01/30/sterke-toename-van-anorexia-bij-jonge-meisjes-a4881296>)

³ Nederlandse Zorgautoriteit, 11 februari 2025, «NZa: wachttijden ggz blijven lang» (NZa: wachttijden ggz blijven lang | Nieuwsbericht | Nederlandse Zorgautoriteit)

Vraag 6

Vindt u het als stelselverantwoordelijke acceptabel dat niet bekend is hoeveel behandelplekken er zijn? Zo ja, hoe kunt u dan de hulp voor mensen met een eetstoornis monitoren? Hoe wordt bijgehouden of er daadwerkelijk plekken voor nieuwe professionals worden gecreëerd?

Vraag 7

Hoe beoordeelt u het belang van vroegsignalering bij eetstoornissen? Welke stappen onderneemt u, naast de initiatieven genoemd ter beantwoording van onze vorige schriftelijke vragen, op dit moment om eetstoornissen eerder te signaleren en te behandelen? In welke mate dragen al deze initiatieven daadwerkelijk bij aan het eerdere signaleren en behandelen van eetstoornissen, zodat langdurige ziekenhuisopnames en ernstige lichamelijke gevolgen kunnen worden voorkomen? Ziet u ook dat op dit moment nog te veel kinderen, jongeren en ouders niet serieus worden genomen totdat de ziekte ernstige gevolgen heeft?⁴

Vraag 8

Wat vindt u van de signalen dat jongeren vaak pas vanaf zestien jaar terecht kunnen in gespecialiseerde klinieken, terwijl eetstoornissen zich al op jongere leeftijd ontwikkelen, zoals onder andere blijkt uit het voorbeeld van Amelie? Welke behandelmethoden zijn er beschikbaar voor kinderen die niet passen binnen de standaard protocollen? Erkent u dat behandelmethoden specifiek voor jongere kinderen tekortschieten (8–12 jaar)?⁵

Vraag 9

Hoe beoordeelt u de kritiek dat patiënten in reguliere zorginstellingen soms primair worden gedwongen te eten, zonder dat er voldoende aandacht is voor de onderliggende psychologische problematiek?⁶

Vraag 10

Bent u bekend met de signalen uit het veld dat kinderen die niet passen bij een van de stoornissen genoemd in de DSM-5, zoals kinderen die hoogbegaafd zijn, daardoor niet de passende behandeling krijgen binnen de geestelijke gezondheidszorg (ggz)? Deelt u de zorg dat het gebrek aan kennis over hoogbegaafdheid leidt tot inadequate behandelingen voor kinderen en jongeren met een eetstoornis?

Vraag 11

Erkent u dat het huidige zorgstelsel tekortschiet in de aanpak van eetstoornissen bij kinderen en jongeren, en dat dit, gezien de ernst van de problematiek, de hoge sterftecijfers van 5,9 procent (die daarmee de hoogste zijn onder de psychiatrische aandoeningen), de alarmerende berichtgeving, en de noodzaak tot specialistische hulp, meer prioriteit zou moeten hebben?⁷

Vraag 12

Is het cijfer van 5,9 procent accuraat? Klopt de aanname dat als iemand bijvoorbeeld overlijdt aan een longontsteking, maar degene door een eetstoornis een verminderde weerbaarheid heeft, dan de longontsteking als doodsoorzaak wordt aangemerkt en niet de eetstoornis? Zo ja, kan het zijn dat de sterftecijfers onderschat worden?

⁴ 2024Z11075 (Vraag 6)

⁵ De Telegraaf, 24 februari 2025, «Na eetstoornis helpen Irma en Mark nu jonge anorexiapatiënten: «Deze ziekte verandert je in een monster»» (<https://www.telegraaf.nl/vrouw/33739776/na-eetstoornis-helpen-irma-en-mark-nu-jonge-anorexiapatiënten-deze-ziekte-verandert-je-in-een-monster>)

⁶ De Telegraaf, 26 februari 2025, «Steeds meer jonge meisjes met eetstoornis, pesten of een scheiding kunnen triggers zijn» (<https://www.telegraaf.nl/vrouw/203326254/steeds-meer-jonge-meisjes-met-eetstoornis-pesting-of-een-scheiding-kunnen-triggers-zijn>)

⁷ Folia, 2 februari 2024, «UvA-promovendus past hersentherapie voor het eerst toe op anorexiapatiënten» (<https://www.folia.nl/nl/wetenschap/160906/uvva-promovendus-past-hersentherapie-voor-het-eerst-toe-op-anorexiapatiënten>)

Vraag 13

Wordt er op dit moment daadwerkelijk onderzoek gedaan naar de effectiviteit van behandelmethoden voor kinderen en jongeren met een eetstoornis? Op welke manier worden huidige behandelmethodes wetenschappelijk onderbouwd?

Vraag 14

Wat doet u om te voorkomen dat eetstoornissen chronisch worden, met levenslange gevolgen voor de mentale en lichamelijke gezondheid van kinderen en jongeren met een eetstoornis? Zijn er voldoende nazorgtrajecten beschikbaar om terugval te voorkomen?

Vraag 15

Wat zijn de concrete opbrengsten van het Integraal Zorgakkoord (IZA), het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en de Aanpak Mentale Gezondheid voor de beschikbare zorg voor kinderen met een eetstoornis?

Vraag 16

Hoe wordt gemonitord of de verbeteringen die u in antwoord op voorgaande Kamervragen noemde ook daadwerkelijk effect hebben? Is er onderzoek/evaluatie naar de effectiviteit van deze initiatieven?

Vraag 17

Wat is de stand van zaken van de steunpunten die zijn genoemd in het IZA? Op welke wijze draagt dit initiatief op dit moment bij aan de verbetering in de zorg voor mensen met een eetstoornis?^{8 9}

Vraag 18

Bent u bereid steunpunten specifiek voor mensen met een eetstoornis, inclusief al bestaande en niet-gefinancierde steunpunten, te erkennen en financieel te ondersteunen, aangezien er in de praktijk een sterke behoefte is aan gerichte steunpunten die kunnen bijdragen aan vroegsignalering en het opvangen van mensen met een eetstoornis die op een wachtlijst staan?

Vraag 19

Kunt u aangeven in hoeverre u bereid bent om te werken aan de aanbevelingen van Stichting Kiem? Kunt u per aanbeveling aangeven waarom wel of niet?¹⁰

Vraag 20

Deelt u de mening dat ervaringsdeskundigen een waardevolle bijdrage kunnen leveren aan de behandeling en begeleiding van kinderen en jongeren met een eetstoornis? Bent u bereid om dit integraal in te zetten en te faciliteren binnen de reguliere zorg?

Vraag 21

Hoe beoordeelt u een «family based treatment» binnen de zorg voor mensen met een eetstoornis, waardoor de verantwoordelijkheid voor de zorg grotendeels bij de ouders wordt neergelegd? Deelt u de mening dat wanneer deze vorm van behandeling wordt ingezet, ouders ook ondersteund moeten worden? Zo ja, wat gaat u concreet doen zodat ouders die deze zorgtaak dragen financieel en persoonlijk worden ondersteund?

⁸ Rijksoverheid, 2022, Integraal Zorgakkoord (blz. 113)

⁹ 2024Z11075 (vraag 12)

¹⁰ Stichting Kiem, 3 maart 2024, «Eetstoornissen – er vroeg bij zijn, voorkomt erger» (<https://stichtingkiem.nl/wp-content/uploads/2024/04/Brief-over-eetstoornissen-Er-vroeg-bij-zijn-voorkomt-erger-1.pdf>)

Vraag 22

Bent u tevreden met de stappen die sociale media, zoals Facebook, Instagram en TikTok, hebben gezet om destructieve effecten voor mensen met een eetstoornis tegen te gaan? Bent u inmiddels van mening dat er strikter moet worden opgetreden als het gaat om sociale media in dit kader?¹¹

¹¹ De Leidse Psychiater, 24 mei 2024, «De impact van sociale media op anorexia nervosa» (<https://deleidsepsychiater.nl/deleidsepsychiater.nl/2024/05/24/de-impact-van-sociale-media-op-anorexia-nervosa/>)